

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан економічного факультету

А. В. Череп
(ініціали та прізвище)

« _____ » 202__ року

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

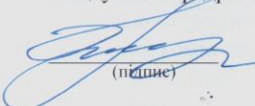
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра
очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

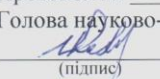
освітньо-професійна програма «Облік і аудит»

Укладач **Скорнякова Ю.Б., к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування**

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри обліку та оподаткування
Протокол № 6 від «29» засена 2020 р.
Завідувач кафедри обліку та оподаткування

(підпис) **Н.М. Проскуріна**
(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
економічного факультету

Протокол № 6 від «25» січня 2021 р.
Голова науково-методичної ради факультету

(підпис) **І. І. Колобердянко**
(ініціали, прізвище)

Погоджено з навчально-методичним відділом

(підпис) **О. В. Леминська**
(ініціали, прізвище)

2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Кількість кредитів – 4	Вибіркова	
		Цикл дисциплін професійно-практичної підготовки	
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»	Загальна кількість годин – 120	Семестр:	
Освітньо-професійна програма «Облік і аудит»	Змістових модулів – 6	2-й	й
		Лекції	
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 12	32 год.	
		Практичні	
		32 год.	
		Самостійна робота	
		56 год.	
		Вид підсумкового семестрового контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є знайомство майбутніх фахівців у галузі обліку та оподаткування із особливостями функціонування сучасних підприємств, а також із обліком, аудитом та економічним аналізом як функціями управління підприємством.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» є засвоєння студентами знань щодо особливостей сучасної господарської діяльності підприємства, із специфікою трудових відносин та відносин у сфері оподаткування, а також набуття первісних компетентностей щодо обліку, економічного аналізу та аудиту.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сутність поняття «юридична особа», поняття власників та бенефіціарів юридичної особи;
- порядок реєстрації підприємств та фізичних осіб підприємців;
- основні принципи організації підприємницької діяльності;
- сутність та основні елементи поняття «податок» та «система оподаткування»;
- основи вітчизняної системи оподаткування;
- сутність трудових відносин, права та обов'язки роботодавців та найманих працівників;

- основні вимоги вітчизняного законодавства до організації трудових відносин;
- принципи оподаткування доходів у вигляді заробітної плати;
- визначення та основні завдання бухгалтерського обліку;
- основи нормативного регулювання організації бухгалтерського обліку в Україні;
- сутність та призначення первинних документів;
- сутність та призначення фінансової звітності;
- визначення предмета та об'єктів бухгалтерського обліку;
- сутність прийомів, що використовуються в бухгалтерському обліку;
- сутність та призначення рахунків бухгалтерського обліку;
- сутність, призначення та порядок складання балансу підприємства;
- порядок складання бухгалтерських проводок;
- сутність економічного аналізу, його мету, завдання та функції;
- сутність основних прийомів, що використовуються в економічному аналізі;
- сутність аудиту та аудиторської діяльності;
- основи нормативного регулювання аудиторської діяльності в Україні.

вміти:

- охарактеризувати порядок реєстрації та функціонування підприємства;
- охарактеризувати особливості діяльності підприємств різних галузей економіки;
- скласти договір поставки (купівлі-продажу);
- охарактеризувати порядок здійснення трудових відносин;
- скласти трудовий договір;
- розраховувати суми податків та зборів, що оподатковують доходи у вигляді заробітної плати;
- користуватися планом рахунків і складати прості бухгалтерські проводки;
- складати баланс;
- використовувати прийоми порівняння та групування в аналітичних розрахунках;
- використовувати абсолютні, відносні та середні величини в аналітичних розрахунках;
- охарактеризувати сутність аудиту та особливості аудиторської діяльності в Україні.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
СК02. Здатність формувати обліково-аналітичну інформацію для ефективного управління діяльністю підприємства	Опитування та тестування усна перевірка та розв'язання тестових завдань в системі MOODLE
СК04. Здатність до відображення відомостей про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення	Розв'язання задач Письмова відповідь

СК05. Здатність застосування знань права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання

Опитування та тестування усна перевірка та розв'язання тестових завдань в системі MOODLE

Міждисциплінарні зв'язки. Вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» базується на знаннях основних економічних категорій та законів, що мають бути сформовані в процесі вивчення дисципліни «Економічна теорія». Теоретичні знання щодо сутності, завдань, предмета, об'єктів та метода бухгалтерського обліку, а також практичні навички щодо ведення обліку є обов'язковими для формування подальших компетентностей за фахом при вивченні дисципліни «Теорія бухгалтерського обліку» та інших дисциплін професійної підготовки.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Поняття підприємства та організація його діяльності

Тема 1. Підприємства та підприємці як суб'єкти господарської діяльності.

Поняття юридичної особи. Власники та бенефіціари юридичної особи. Статутний капітал юридичної особи. Організаційно-правові форми юридичних осіб. Підприємство, установа, організація. Порядок управління юридичною особою. Особливості функціонування бюджетних установ. Фізичні особи підприємці. Реєстрація фізичних осіб підприємців та юридичних осіб.

Тема 2. Організація підприємницької діяльності.

Характеристика основних видів підприємницької діяльності: виробництво, сільське господарство, будівництво, торгова діяльність, сфера послуг, фінансове посередництво тощо. Поняття цивільно-правих договорів. Взаємовідносини суб'єктів господарювання із контрагентами (покупцями, постачальниками тощо). Трудові відносини в процесі підприємницької діяльності.

Розділ 2. Оподаткування суб'єктів господарювання.

Тема 3. Основи оподаткування суб'єктів господарювання.

Поняття податків та системи оподаткування. Платник податку, база, об'єкт та ставки податку. Прямі та непрямі податки. Податковий (звітний) період. Основи вітчизняної системи оподаткування. Податковий кодекс України. Податок на додану вартість. Основи оподаткування підприємств. Основи оподаткування фізичних осіб підприємців. Оподаткування доходів у вигляді заробітної плати.

Розділ 3. Трудові відносини як складова діяльності підприємства.

Тема 4. Трудові відносини суб'єктів господарювання із найманими працівниками.

Сутність та сторони трудових відносин. Законодавче регулювання трудових відносин в Україні. Трудовий договір. Права та обов'язки роботодавців. Права та обов'язки найманих працівників. Мінімальний рівень оплати праці. Соціальні гарантії найманим працівникам. Оподаткування доходів найманих працівників.

Розділ 4. Облік як функція управління.

Тема 5. Поняття та організація бухгалтерського обліку.

Поняття бухгалтерського обліку. Основні завдання ведення бухгалтерського обліку. Первинні документи. Поняття фінансової звітності підприємств. Мета ведення

бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Форми організації бухгалтерського обліку. План рахунків бухгалтерського обліку. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку.

Тема 6. Основи ведення бухгалтерського обліку.

Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку. Активи та пасиви. Характеристика основних видів активів. Власний капітал та зобов'язання. Дебіторська та кредиторська заборгованість. Прийоми бухгалтерського обліку. Бухгалтерський баланс. Рахунки бухгалтерського обліку. Принцип подвійного запису. Бухгалтерські проводки.

Розділ 5. Аналіз як функція управління.

Тема 7. Сутність та елементи методики економічного аналізу.

Поняття економічного аналізу. Предмет та об'єкти економічного аналізу. Суб'єкти економічного аналізу. Мета, основні завдання та функції економічного аналізу. Загальна класифікація методів економічного аналізу. Абсолютні, відносні та середні величини. Методи порівняння та групування в економічному аналізі. Основи детермінованого факторного аналізу.

Розділ 6. Аудит та аудиторська діяльність.

Тема 8. Сутність аудиту та аудиторської діяльності.

Поняття аудиту. Предмет, об'єкти та суб'єкти аудиторської діяльності. Метод та методичні прийоми аудиту. Закон України «про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність». Аудитор, його статус і сертифікація. Аудиторська палата України. Аудиторські докази. Аудиторський висновок. Етика аудитора.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістові розділи	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійна робота		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття		Практичні заняття		о/д ф.	з/дист ф.	Теор. зан-тя кіл-ть балів	Практ. зан-тя кіл-ть балів	Усього балів
			о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15	12	6		6		3		5	5	10
2	15	10	6		4		5		5	5	10
3	15	10	4		6		5		5	5	10
4	15	14	8		6		1		5	5	10
5	15	10	4		6		5		5	5	10
6	15	8	4		4		7		5	5	10
Усього	90	64	32		32		26		30	30	60
Підсумковий семестровий контроль (екзамен)							30				40
Загалом		120						100			

5. Теми лекційних занять

№ змістового розділу	Назва теми	Кількість годин	
		о / д ф.	з / дист ф.
1	Тема 1. Підприємства та підприємці як суб'єкти господарської діяльності.	6	
1	Тема 2. Організація підприємницької діяльності.		
2	Тема 3. Основи оподаткування суб'єктів господарювання.	6	
3	Тема 4. Трудові відносини суб'єктів господарювання із найманими працівниками.	4	
4	Тема 5. Поняття та організація бухгалтерського обліку.	8	
4	Тема 6. Основи ведення бухгалтерського обліку.		
5	Тема 7. Сутність та елементи методики економічного аналізу.	4	
6	Тема 8. Сутність аудиту та аудиторської діяльності.	4	
Разом		32	

6. Теми практичних занять

№ змістового розділу	Назва теми	Кількість годин	
		о / д ф.	з / дист ф.
1	Тема 1. Підприємства та підприємці як суб'єкти господарської діяльності.	6	
1	Тема 2. Організація підприємницької діяльності.		
2	Тема 3. Основи оподаткування суб'єктів господарювання.	4	
3	Тема 4. Трудові відносини суб'єктів господарювання із найманими працівниками.	6	
4	Тема 5. Поняття та організація бухгалтерського обліку.	6	
4	Тема 6. Основи ведення бухгалтерського обліку.		
5	Тема 7. Сутність та елементи методики економічного аналізу.	6	
6	Тема 8. Сутність аудиту та аудиторської діяльності.	4	
Разом		32	

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового розділу	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Кількість балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне опитування	Питання до підготовки до опитування за темами 1-2 викладено у системі MOODLE: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=8049	Повне висвітлення питання - 5 балів, часткове висвітлення питання – 3-4 балів, поверхове висвітлення питання – 1-2 бали.	5
	Тестування	Тести розміщені у системі MOODLE: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=8049	Десять тестових завдань: по 0,5 балів за кожну правильну відповідь	5
Усього 1 змістовий розділ	2			10
2	Теоретичне опитування	Питання до підготовки до опитування за темою 3 викладено у системі MOODLE: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=8049	Повне висвітлення питання - 5 балів, часткове висвітлення питання – 3-4 балів, поверхове висвітлення питання – 1-2 бали.	5
	Розв'язання практичних задач	Приклад практичного завдання викладено у системі MOODLE: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=8049	Завдання виконане правильно – 5 балів, Завдання виконане із зауваженнями, які не впливають суттєво на результати – 3 бали, Завдання виконане частково, допущені суттєві помилки – 1 бал.	5
Усього 2 змістовий розділ	2			10
3	Теоретичне опитування	Питання до підготовки до опитування за темою 4 викладено у системі MOODLE: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=8049	Повне висвітлення питання - 5 балів, часткове висвітлення питання – 3-4 балів, поверхове висвітлення питання – 1-2 бали.	5
	Розв'язання практичних задач	Приклад практичного завдання викладено у системі MOODLE: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=8049	Завдання виконане правильно – 5 балів, Завдання виконане із зауваженнями, які не впливають суттєво на результати – 3 бали, Завдання виконане частково, допущені суттєві помилки – 1 бал.	5
Усього 3 змістовий розділ	2			10

4	Теоретичне опитування	Питання до підготовки до опитування за темами 5-6 викладено у системі MOODLE: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=8049	Повне висвітлення питання - 5 балів, часткове висвітлення питання – 3-4 балів, поверхове висвітлення питання – 1-2 бали.	5
	Розв'язання практичних задач	Приклад практичного завдання викладено у системі MOODLE: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=8049	Завдання виконане правильно – 5 балів, Завдання виконане із зауваженнями, які не впливають суттєво на результати – 3 бали, Завдання виконане частково, допущені суттєві помилки – 1 бал.	5
Усього 4 змістовий розділ	2			10
5	Теоретичне опитування	Питання до підготовки до опитування за темою 7 викладено у системі MOODLE: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=8049	Повне висвітлення питання - 5 балів, часткове висвітлення питання – 3-4 балів, поверхове висвітлення питання – 1-2 бали.	5
	Розв'язання практичних задач	Приклад практичного завдання викладено у системі MOODLE: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=8049	Завдання виконане правильно – 5 балів, Завдання виконане із зауваженнями, які не впливають суттєво на результати – 3 бали, Завдання виконане частково, допущені суттєві помилки – 1 бал.	5
Усього 5 змістовий розділ	2			10
6	Теоретичне опитування	Питання до підготовки до опитування за темою 8 викладено у системі MOODLE: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=8049	Повне висвітлення питання - 5 балів, часткове висвітлення питання – 3-4 балів, поверхове висвітлення питання – 1-2 бали.	5
	Тестування	Тести розміщені у системі MOODLE: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=8049	Десять тестових завдань: по 0,5 балів за кожну правильну відповідь	5
Усього 6 змістовий розділ	2			10
Усього поточних контрольних заходів	12			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Кількість балів
1	2	3	4	5
екзамен	Два теоретичних питання	Питання для підготовки до підсумкового контролю викладено у системі MOODLE: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=8049	Повне висвітлення питання - 10 балів, часткове висвітлення питання – 5-8 балів, поверхове висвітлення питання – 1-4 бали.	20
	Практичне завдання	Приклад практичного завдання підсумкового контролю викладено у системі MOODLE: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=8049	Завдання виконане правильно – 20 балів, Завдання виконане із зауваженнями, які не впливають суттєво на результати – 15 балів, Завдання виконане частково, допущені суттєві помилки, загальний рівень роботи не перевищує 50 % – 10 балів, Завдання виконане частково, допущені суттєві помилки, загальний рівень роботи не перевищує 30 % – 1-5 бали.	20
Усього підсумковий семестровий контроль				40

9. Рекомендована література

Законодавчі та нормативні акти:

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України № 996-XIV від 16.07.1999.
2. Податковий Кодекс України: Закон України № 2755-VI від 02.12.2011.
3. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України № 2464-VI від 08.07.2010.
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України № 73 від 07.02.2013.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку, затверджені відповідними Наказами Міністерства фінансів України.
6. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій та Інструкція щодо його застосування: Наказ Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.1999.

Основна:

1. Білоусько В.С., Беленкова М.І. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. Київ : Алеута, 2012. 404 с.
2. Баранова А.О., Наумова Т.А., Кашперська А.І. Аудит: навчальний посібник. Харків : ХДУХТ, 2017. 246 с.
3. Верхоглядова Н.І., Шило В.П., Ільїна С.Б., Кисла В.І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: навч.-практ. посіб. Київ : ЦУЛ, 2012. 536 с.
4. Гудзь Н.В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2016. 424 с.
5. Козловський В.О. Основи підприємництва: навч. посіб. Вінниця : Видавництво ВНТУ, 2013. 116 с.
6. Кулик А.В. Теорія економічного аналізу : навч. посіб. Київ : ДП «Видавничий дім «Персонал», 2018. 452 с.
7. Лишиленко О. В. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. Київ : ЦУЛ, 2016. 219 с.
8. Максимова В.Ф. Бухгалтерський облік : підручник. Одеса : ОНЕУ, 2012. 670 с.
9. Ткаченко Н.М. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. Київ : Алерта, 2017. 174 с.
10. Яремко І.Й. Теорія бухгалтерського обліку: навч. посіб. Львів: Новий світ – 2000, 2014. 240 с.

Додаткова:

1. Абрамчук М.Ю., Гуменна Ю.Г., Лисиця В.І. Бухгалтерський облік : конспект лекцій. Суми : Сумський державний університет, 2016. 356 с.
2. Бачинський В.І. Бухгалтерський облік (загальна теорія) : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2016. 319 с.
3. Варналій З.С. Основи підприємницької діяльності: навчальний посібник для вузів. Суми : Університетська книга, 2012. 256 с.
4. Виноградова М.О., Жидеєва Л.І. Аудит: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 654 с.
5. Даньків Й.Я. Бухгалтерський облік: підручник. Київ : Знання, 2012. – 472 с.
6. Загородна О.М., Серединська В.М., Федорович Р.В. Економічний аналіз: навч. посіб. Тернопіль : Видавництво Астон, 2010. 624 с.
7. Загородній А.Г., Паргин Г.О., Пилипенко Л.М. Бухгалтерський облік. Основи теорії та практики: підручник. Київ : Знання, 2009. 424 с.
8. Орлова В.К. Основи бухгалтерського обліку: навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2008. 296 с.
9. Просянюк Н.О., Кірсанова В.В., Ананська М.О. Бухгалтерський облік. Теоретичні основи: навч. посіб. Харків : Бурун Книга, 2010. 240 с.
10. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. – Київ : Знання, 2015. 572 с.
11. Annand D. Introduction to Financial Accounting. Canada, 2014. 922 p.
12. Barker R. Short Introduction to Accounting. Cambridge : Cambridge University Press, 2012. 171 p.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
2. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfm.gov.ua>
4. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <http://www.sts.gov.ua>
5. Сайт «Бухгалтер 911». URL: <https://buhgalter911.com>
6. Сайт «Бухгалтерія». URL: <http://www.buhgalteria.com.ua>
7. Сайт «Все про бухгалтерський облік». URL: <http://www.vobu.com.ua>
8. Сайт «Податки та бухгалтерський облік». URL: <http://www.nibu.faktor.ua>